

Jaarverslag 2025

2025

NVAB⁺

Voorwoord voorzitter

In 2024 stelden we samen een nieuwe visie vast: de Koers voor de bedrijfsgeneeskunde. In 2025 hebben we die Koers vertaald naar concrete doelen en acties. Dat was nodig, want de Koers geeft wel richting, maar om echt te veranderen moet je het concreet maken. Anders blijf het bij praten. En de uitdagingen in ons vak zijn groot, die vereisen actie!

Vanuit onze missie dat iedereen gezond en veilig moet kunnen werken, vind ik het belangrijk dat we als beroepsgroep zelf richting geven. Dat we helder maken waar de kracht van de bedrijfsarts ligt: als geneeskundig specialist in arbeid en gezondheid, met een centrale rol in preventie, begeleiding en advies op het snijvlak van gezondheid en werk.

Ook in 2025 gingen we al op verschillende manieren aan de slag in de geest van de Koers. We versterkten de aandacht voor preventie binnen de vereniging met een stuurgroep voor de zes preventiecommissies. We werkten aan de toekomst van het vak, met een centrale aanmeldprocedure voor de opleiding, de Toolbox Coschappen en de verdere ontwikkeling van het Landelijk Opleidingsplan Bedrijfsgeneeskunde. En we bleven investeren in kwaliteit, via nieuwe richtlijnen en leidraden.

Ook in de dagelijkse praktijk stonden we klaar voor onze leden. Met de Vraagbaak, de kennisbank, bijeenkomsten en dankzij de inzet van onze commissies en kringen. Dat werk gebeurt voor een belangrijk deel door actieve leden. Zij bieden expertise, ervaring als bedrijfsarts en slagkracht. Hun betrokkenheid en inzet vormen de motor van onze vereniging.

Daarnaast laten we onze stem steeds meer horen in het maatschappelijke en politieke debat. De erkenning door SZW van de bedrijfsarts als sleutel tot preventie, onder meer in de reactie op het SER-advies over het Arbostelsel, onderstreept het maatschappelijk belang van ons vak. Tegelijk weten we dat dit geen vanzelfsprekendheid is en dat we hierop moeten blijven hameren.

In 2025 was Boyd Thijssens onze voorzitter. Als betrokken lid viel me toen al de energie in de vereniging op. De groei van het aantal leden, in het bijzonder het aantal aiossen, laat zien dat steeds meer artsen kiezen voor de bedrijfsgeneeskunde. Ook onze seniorleden zijn van grote waarde. Op hun ervaring bouwen we verder: zonder geschiedenis geen toekomst.

In dit jaarverslag vind je wat we samen hebben gedaan en in gang hebben gezet. Ik dank alle leden en betrokkenen die hieraan hebben bijgedragen. Samen maken we de NVAB.

Cindy Vorselman, voorzitter NVAB

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
2025 in één oogopslag.....	5
Klaar staan voor de leden	5
Klaar staan in cijfers.....	5
Wall of fame.....	6
Contact met de NVAB	6
De Vraagbaak	6
Algemene ledenvergadering en extra ledenbijeenkomsten.....	7
Hoe meer betrokkenheid van leden, hoe beter!	7
Actieve leden	7
Senioren­dag	7
BG-dagen 2025: samen voor basis en weerbaarheid	8
Gebruik van nvab-online.nl.....	8
LinkedIn.....	9
The Next Level Dokter.....	9
De Jonge Bedrijfsarts	9
Pal staan voor de beroepsgroep	10
Koers: van ambitie naar praktijk.....	10
Preventie.....	10
ZonMw Innovatieve Arbozorg.....	11
Beleid en maatschappelijke positionering	12
Voorop gaan in het vak	14
Opleiding	14
Nascholing.....	14
Visitatie	14
Leidraden en richtlijnen	15
Academisering.....	17
Bestuur NVAB per 31 december 2025	18
Medewerkers Kwaliteitsbureau NVAB per 31 december 2025	18

Inleiding

Van maximale betekenis zijn én blijven voor zo veel mogelijk werkenden. Die ambitie spraken we als bedrijfsartsen in 2024 uit met de nieuwe NVAB-koers voor de bedrijfsgeneeskunde. Met de NVAB vormen wij een collectief van geneeskundig specialisten in het domein Arbeid en Gezondheid. Wij gaan voor een maatschappij waarin niemand aan de kant staat en waarin iedereen kan werken naar vermogen.

Als vereniging willen we een krachtbron zijn: een organisatie die pal staat voor de bedrijfsarts, helpt groeien en ontwikkelen en ondersteunt bij het uitoefenen van het vak. Zodat werkenden in Nederland kunnen rekenen op goede bedrijfsgezondheidszorg.

“Want niemand mag ziek worden door werk. En niemand die nog kan en wil werken, mag door ziekte aan de kant komen te staan. Iedereen heeft recht op gezond en veilig werk.”

Dit jaarverslag laat zien wat we daarvoor in 2025 deden onder de thema's: klaar staan voor de leden, pal staan voor de beroepsgroep en voorop gaan in het vak.

2025 in één oogopslag

- 2.088 leden per 31 december 2025
- 524 leden in opleiding
- 293 Vraagbaak-vragen behandeld door de Commissie Wet- en Regelgeving
- 5.458 bezoeken aan de veelgestelde vragen
- 331.500 raadplegingen van kennisbank en richtlijnen
- 11.575 unieke bezoekers op nvab-online.nl
- 214 bedrijfsartsen gevisiteerd in 56 groepen
- 6.760 LinkedIn-volgers
- Bijna 150 actieve leden in commissies en kringen

Klaar staan voor de leden

De NVAB staat klaar voor haar leden: in opleiding, in de praktijk en na het actieve werkzame leven. In dit hoofdstuk lees je hoe we leden ondersteunden, met elkaar in gesprek bleven en de vereniging als inhoudelijk en professioneel netwerk versterkten.

Klaar staan in cijfers

Aantal leden

2025 2024 2023

1. Totaal aantal leden per 31 december 2088 1981 1806

2. Soort lid

	2025	2024	2023
Ereleden	7	8	7
Seniorleden	187	197	165
Buitengewone leden	44	45	46
Leden in opleiding	524	384	301
Leden*	1318	1336	1287

* Aantallen exclusief bestuur en uitzonderingen (totaal 11)

3. Leeftijdsopbouw

	2025	2024	2023
35 jaar en jonger	282	251	198
36-45 jaar	349	272	203
46-55 jaar	380	387	396
56-65 jaar	766	793	795
66 jaar en ouder	311	278	214

Wall of fame

NVAB-ereleden

- Jos Verbeek
- Jaap Bruins Slot
- Frank van Dijk
- Carel Hulshof
- Willem van Mechelen
- Kees van Vliet
- Karien van Roessel

Contact met de NVAB

Leden kunnen het hele jaar door contact opnemen met de NVAB. Via de ledenservice De Vraagbaak (MijnNVAB) of met het bureau of bestuur van de vereniging, per e-mail of telefoon. Ook organiseren we momenten waarop leden kunnen meepraten en meedenken, zoals online inloopsprekuren, ledenbijeenkomsten en polls of enquêtes. In oktober vroegen we leden bijvoorbeeld mee te denken over de prioritering van te herziene richtlijnen.

De Vraagbaak

De Vraagbaak en de veelgestelde vragen zijn een gewaardeerde ledenservice. In 2025 behandelde de Commissie Wet- en Regelgeving (CWR) **293 vragen** met toelichting of uitleg over de toepasselijke regelgeving. Veelvoorkomende onderwerpen waren privacy en beroepsgeheim, taakdelegatie, de 26-wekenverklaring en de rol van de bedrijfsarts bij eigenrisicodragerschap.

De antwoorden op veelgestelde vragen worden vervolgens gepubliceerd op de website. In 2025 werden de veelgestelde vragen daar **5.458 keer** geraadpleegd.

[Naar de Veelgestelde vragen](#)

Algemene ledenvergadering en extra ledenbijeenkomsten

Extra ledenbijeenkomst 25 september: kwaliteit en visitatie

Op donderdag 25 september kwamen ruim 70 NVAB-leden online bijeen om te spreken over kwaliteit en visitatie: hoe blijf je als bedrijfsarts scherp en betrokken bij je vak? NVAB-projectleider visitatie Jacqueline Gerritsen presenteerde de resultaten van de bijbehorende ledenpeiling uit februari 2025 en de voorgenomen verbeteringen. Daarna bespraken de aanwezigen in groepen wat er volgens hen verder nodig is. [Lees meer over de peiling en resultaten bij Visitatie in MijnNVAB.](#)

De Commissie Visitatie Bedrijfsartsen gebruikt deze input voor verdere verbetering van het visitatiemodel.

Aanwezigheid bijeenkomsten 2025

ALV 3 april (hybride)	ELB 25 september (online) - Kwaliteit en visitatie	ALV 6 november (hybride)
Ingeschreven: 187 Aanwezig: 144	Ingeschreven: 88 Aanwezig: 75	Ingeschreven: 122 Aanwezig: 92

Hoe meer betrokkenheid van leden, hoe beter!

Aanwezigen bij algemene ledenvergaderingen vertegenwoordigen de ruim 2.000 leden van de NVAB. Zij besluiten mee over standpunten, leidraden en financiën. Denk aan de Koers die we samen vaststelden, de contributie en nieuwe producten als de Leidraad Bedrijfsgeneeskundige advisering en de Leidraad PAGO/PMO.

Daarom blijven we ons inzetten om meer leden te bereiken en hen te stimuleren deel te nemen aan ALV's. We vinden het belangrijk dat besluiten door een zo breed mogelijke vertegenwoordiging van onze leden worden gedragen. De stukken en verslagen van de ALV's vind je via MijnNVAB.

Actieve leden

De vereniging draait voor een belangrijk deel op de inzet van bijna 150 actieve leden in commissies en kringen. De NVAB kent 18 commissies, waarvan vier onder de overkoepelende stuurgroep Preventie vallen. Samen bereiden zij onderwerpen, adviezen, leidraden en richtlijnen voor en zorgen zij ervoor dat de vereniging inhoudelijk sterk positie kan innemen.

Actieve leden werken onder meer aan juridische en ethische vraagstukken, richtlijnen, AI en digitalisering, het Landelijk Opleidingsplan, het nieuwe handboek als opvolger van het Toetsboek en de doorontwikkeling van visitatie.

Senioredag

Op 8 oktober 2025 vond de vijfde NVAB-Senioredag plaats, dit keer in Beeld en Geluid in Hilversum. Deze jaarlijkse bijeenkomst is bedoeld als dank aan seniorleden voor hun blijvende betrokkenheid bij vak en vereniging.

Het inhoudelijke programma stond in het teken van gehoor en visus. Charlotte Geelen en Gianni Galistu verzorgden hierover presentaties. Daarnaast gingen de aanwezigen in gesprek met toenmalig NVAB-voorzitter Boyd Thijssens over de nieuwe Koers, de rol van de bedrijfsarts bij de RIV-toets en visitatie.

BG-dagen 2025: samen voor basis en weerbaarheid

Tijdens de BG-dagen 2025 stond de vraag centraal hoe we als beroepsgroep weerbaar blijven in een veranderende omgeving. Thema's als preventie, ontwikkelingen in het vak en de rol van AI in de praktijk kwamen uitgebreid aan bod.

De BG-dagen zijn een belangrijk moment voor ontmoeting, kennisuitwisseling en reflectie op de ontwikkeling van het vak. De combinatie van wetenschappelijke verdieping en praktische uitwisseling maakt het congres tot een belangrijke pijler van onze vereniging. De gesprekken en ontmoetingen bevestigden opnieuw de gezamenlijke ambitie om van maximale betekenis te blijven voor werkenden.

[Bekijk de terugblik 'Samen voor de basis en weerbaarheid in een perfect storm – BG-dagen 2025'](#)

Gebruik van nvab-online.nl

Ook in 2025 was nvab-online.nl een belangrijke kennisbron voor bedrijfsartsen en andere professionals. De kennisbank en richtlijnen werden samen **meer dan 331.500 keer** geraadpleegd door **11.575 unieke bezoekers**.

De meest geraadpleegde onderwerpen waren:

- Richtlijn **Zwangerschap, postpartumperiode en werk** (9.934)
- Richtlijn **Psychische problemen** (8.156)
- Richtlijn **Conflicten in de werksituatie** (4.444)

Top 5 vaakst bezochte pagina's op nvab-online.nl

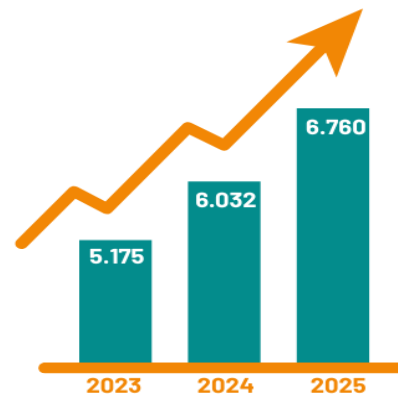
1. NVAB Kennisbank (31.593 weergaven)
2. Richtlijn Zwangerschap, postpartumperiode en werk (9.934)
3. Richtlijn Psychische problemen (8.156)
4. BG-dagen (5.886)
5. Richtlijn Conflicten in de werksituatie (4.444)

Deze cijfers laten zien dat leden en andere bezoekers de website intensief gebruiken voor praktische ondersteuning, richtlijnen en actualiteit.

LinkedIn

Als social media-kanaal werken wij met LinkedIn. Hier delen we nieuws, standpunten, achtergrondinformatie en activiteiten voor het vak van de vereniging, samenwerkingspartners en andere belanghebbenden. Denk aan publicaties van nieuwe NVAB-documenten, oproepen voor onderzoeken van bijvoorbeeld aiossen bedrijfsgeneeskunde en de campagne #werkversterkt van de Samenwerkende Gezondheidsfondsen.

[Volg jij ons al op LinkedIn?](#)

Groei LinkedIn volgers

The Next Level Dokter

Vanaf 2025 sloten de NVAB en NVVG zich, samen met partners OVAL, UWV, SGBO en NSPOH, aan bij de campagne **The Next Level Dokter**. Deze campagne heeft als doel artsenberoepen met een belangrijke maatschappelijke rol steviger op de kaart te zetten bij geneeskundestudenten. Daarmee draagt de campagne ook bij aan de zichtbaarheid en aantrekkelijkheid van de bedrijfsgeneeskunde.

De Jonge Bedrijfsarts

Samenstelling bestuur 2025: Friso Muntinghe (voorzitter), Véronique van Zelm, Zamir Zewari, Mona Afra en Juliën Rezek.

De Jonge Bedrijfsarts is actief in verschillende NVAB-commissies, waaronder visitatie, opleiding en digitalisering. Daarmee levert DJB een concrete bijdrage aan de verdere professionalisering van het vak. In 2025 was DJB ook vertegenwoordigd op het Nationaal Congres Preventie & Gezondheid.

Tijdens de BG-dagen verzorgde DJB-bestuurslid Juliën Rezek samen met NVAB-bestuurslid Robert Schoenaker een workshop over AI in de bedrijfsgeneeskunde. Daarnaast vroeg de aios-vereniging aandacht voor de positie van aiossen bij contracten. Dat leidde ertoe dat aiossen nu via de LAD juridische ondersteuning kunnen krijgen bij ontbindende voorwaarden die uit de hand lopen. Ook is bij de [centrale aanmelding](#) voor opleiding tot bedrijfsarts een link opgenomen naar een door DJB ontwikkelde download met tips voor een juridische check.

DJB is onderdeel van het Landelijk Overleg Sociaal Geneeskundigen In Opleiding (LOGGIO). Samen met andere verenigingen binnen de sociale geneeskunde vertegenwoordigt LOGGIO sociaal geneeskundigen in opleiding in het bestuurlijk overleg tussen KAMG, NVVG en NVAB.

Meer informatie over de organisatie en activiteiten vind je via [de NVAB-website](#) of [LinkedIn](#).

NVAB en DJB samen in LAD-magazine: Koers en toekomst

Zichtbaarheid in vakmedia draagt bij aan de profilering van het vak en ondersteunt de werving van nieuwe collega's. In het LAD-magazine vertelden bestuursleden van de NVAB en DJB over de visie voor het vak en de aantrekkelijkheid van de bedrijfsgeneeskunde. Daarmee werd de positionering van de bedrijfsarts als medisch specialist in arbeid en gezondheid verder versterkt.

Pal staan voor de beroepsgroep

De NVAB staat pal voor de beroepsgroep van bedrijfsartsen. Wij doen dat vanuit de overtuiging dat bedrijfsartsen als geneeskundig specialisten onmisbaar zijn voor duurzame inzetbaarheid, preventie en goede zorg rond arbeid en gezondheid. In 2025 kreeg die inzet onder meer vorm in de verdere uitwerking van de Koers, de versterking van onze rol bij de preventie van uitval, beleidsbeïnvloeding en samenwerking in projecten voor innovatieve arbozorg.

Koers: van ambitie naar praktijk

Door de groeiende beroepsbevolking, historisch hoog verzuim en de begrijpelijke focus daarop in bedrijfsleven en politiek besteden bedrijfsartsen steeds meer tijd aan individuele verzuimbegeleiding. Daardoor komen bedrijfsartsen te weinig toe aan het adviseren van werkgevers en werknemers om uitval te voorkomen. Tegelijk groeit de kloof tussen het aantal werkenden en het aantal beschikbare bedrijfsartsen. Werkenden werken steeds langer door. De instroom in de opleiding groeit wel, maar is onvoldoende om aan de vraag te voldoen. En van de nu geregistreerde bedrijfsartsen is 42% boven de 60 jaar, wat op termijn voor een forse uitstroom zorgt.

Om van betekenis te kunnen zijn én blijven voor werkenden, is een koerswending noodzakelijk. In 2024 stelden we als vereniging deze nieuwe Koers vast. In 2025 vertaalden we deze visie naar concrete doelen en acties. In 2026 volgt het actieplan, met daarin concrete doelen en activiteiten. Op de website komt een speciaal gedeelte met meer informatie, praktische tools en voorbeelden uit de praktijk.

Leden kunnen het actieplan [nu al bekijken via MijnNVAB](#).

Preventie

Versterking van preventie binnen de vereniging

Met preventie als integraal onderdeel van de bedrijfsgeneeskunde werd in 2025 een nieuwe structuur ingericht met een Stuurgroep Preventie en thematische preventiecommissies voor:

- Beroepsziekten
- Gevaarlijke stoffen & biologische agentia
- Leefstijl
- Planetary Health
- Psychosociale arbeidsbelasting
- Samenwerking kerndeskundigen

Deze structuur leidde in 2025 onder meer tot:

- een beslisboom stressgerelateerde klachten
- de herziene Leidraad PAGO/PMO

- de generieke module preventie
- de voorbereiding van leefstijl- en preventiethema's voor de BG-dagen 2026
- samenwerking met onder meer Samenwerkende Gezondheidsfondsen, Arts & Leefstijl en Partnerschap Overgewicht Nederland

ZonMw Innovatieve Arbozorg

Dit ZonMw-programma verdeelt ruim 14 miljoen euro die het ministerie van SZW beschikbaar stelde voor arbeidsgerelateerde zorg. Het geld is voor projecten die bijdragen aan het vergroten van de opleidingscapaciteit en de toekomstbestendigheid van de arbeidsgerelateerde zorg. In 2025 werkten we mee aan deze projecten:

Toolbox Coschappen: investeren in de toekomst van het vak

In 2025 werd de Toolbox Coschappen beschikbaar voor alle leden. Hiermee zetten we een belangrijke stap in het versterken van het coschap Arbeid & Gezondheid. Het doel is helder: meer én betere coschappaatsen, zodat geneeskundestudenten vroeg kennismaken met het vak van bedrijfsarts.

De toolbox biedt praktische handvatten voor bedrijfsartsen die een coassistent willen begeleiden. Daarmee verlagen we de drempel om een coschap aan te bieden en vergroten we de zichtbaarheid van het vak onder toekomstige artsen. Onder leiding van dr. Mariska de Wit van de afdeling Public & Occupational Health onderzoekt het Amsterdam UMC in 2026 het gebruik, de implementatie en het effect van de toolbox Coschappen Bedrijfsgeneeskunde.

[Toolbox Coschappen nu beschikbaar voor alle leden - NVAB](#)

Naar de toolbox in MijnNVAB: [Toolbox Coschappen Bedrijfsgeneeskunde - NVAB](#)

Centrale aanmeldprocedure opleiding tot bedrijfsarts

In 2025 is de centrale aanmeldprocedure voor de opleiding tot bedrijfsarts voorbereid en in werking getreden. Met dit project zetten we in op een transparanter en toegankelijker instroomproces. Met de centrale aanmeldprocedure kunnen kandidaten zich via één digitaal aanmeldplatform inschrijven. Daarmee maken we het aanmeldproces voor aiossen en instituten makkelijker, ondersteunen we de groei van de opleiding en dragen we bij aan het terugdringen van het tekort aan bedrijfsartsen. Dit initiatief past binnen de bredere inzet van de NVAB om de opleiding toekomstbestendig te maken en de aantrekkelijkheid van het vak te vergroten.

[Centrale aanmeldprocedure bedrijfsartsopleiding van start - NVAB](#)

Chatbot Tobias

Met subsidie van ZonMw binnen het programma Innovatieve Arbozorg ontwikkelde de NVAB een speciale AI-bot om a(n)iossen en praktijkopleiders snel en begrijpelijk wegwijs te maken in de vele regels, begrippen en documenten die bij de opleiding horen. De bot wordt getraind met formele

informatie over de opleiding, zoals het Landelijk Opleidingsplan en het Toetsboek. Zo ontstaat één centrale plek waar praktijkopleiders én a(n)iossen hun vragen kunnen stellen over de opleiding.

Na een poll onder leden kreeg de bot zijn naam: **Tool Opleiding Bedrijfsarts – Informatie, Advies en Support**, kortweg **Tobias**. Na de lancering bleek de tool nog onvoldoende stabiel. Daarom ontwikkelen we de tool nu door voordat die weer online komt.

[Chatbot "Tobias" maakt informatie over de opleiding toegankelijker - NVAB](#)

PGO en werk

In dit project verkennen we wat nodig is om werkgerelateerde gezondheidsgegevens uit het bedrijfsgeneeskundig dossier zichtbaar te maken in de persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO) van de werknemer.

Door aan te sluiten bij de persoonlijke gezondheidsomgeving, verminderen we de versnippering van bedrijfsgeneeskundige informatie, bijvoorbeeld na wisseling van arbodienst of werkgever. En we helpen zo zorgen dat werknemers meer regie over hun eigen gegevens krijgen. Het verhelpen van versnippering en die eigen regie is van groot belang bij werkgerelateerde aandoeningen, zoals aandoeningen door blootstelling aan gevaarlijke stoffen.

Een belangrijk onderdeel van het project is de ontwikkeling van een nieuwe leidraad dossiervoering, die een eenduidige basis moet vormen voor registratie en toekomstige gegevensuitwisseling. Daarnaast wordt in pilots onderzocht welke technische en inhoudelijke voorwaarden nodig zijn om gegevens veilig te ontsluiten naar een PGO.

Zie: themapagina [PGO en werk - NVAB](#)

Beleid en maatschappelijke positionering

Voortgang Arbovisie 2040 en advies van de SER

In de Arbovisie staat een heldere ambitie centraal: 'zero death' door werk in 2040. De voortgangsbrief halverwege 2025 over de Arbovisie 2040 bevestigt die ambitie. Er wordt hard gewerkt om het aantal arbeidsongevallen en beroepsziekten terug te dringen, maar er zijn de komende jaren ook nog veel aanvullende inspanningen nodig, zo schrijft toenmalig staatssecretaris Nobel om de Tweede Kamer te informeren.

De Sociaal-Economische Raad (SER) publiceerde het vervolgadvisie over de Arbovisie 2040. Dit deel volgt op het advies 'Naar een werkend arbostelsel voor iedereen: Arbovisie 2040, deel 1' uit mei 2023. In dit tweede deel geeft de SER een richtinggevend oordeel over de hoofdlijnen in de Arbovisie 2040 en doet de raad aanvullende voorstellen om het arbobeleid te versterken.

Voor bedrijfsartsen betekent dit – zoals ook beschreven in de Koers - een versterkte focus op preventie en samenwerking met andere kerndeskundigen. De SER schrijft: *'De bedrijfsarts speelt een sleutelrol in het bevorderen van een gezonde en veilige werkomgeving. Naast verzuimbegeleiding is juist ook preventie een belangrijk aspect van het werk van de bedrijfsarts.'* Het advies biedt waardevolle aanknopingspunten voor het verder versterken van preventie in de arbeidsgelateerde zorg. Het behandelt nog veel meer onderwerpen in meer detail dan we hier uitlichten, dus lees het vooral!

[Voortgangsbrief Arbovisie 2040 - kamerbrief en Vervolgadvies SER Arbovisie 2040: pleidooi voor meer preventie en samenwerking - NVAB](#)

Zie ook: [Kabinet ziet bedrijfsarts als sleutel tot preventie in reactie op SER-advies - NVAB](#)

Lobby en maatschappelijk gesprek

Eind 2025 startten we de samenwerking met public affairs-bureau Van Oort & Van Oort. Zij volgen voor ons de politieke agenda en adviseren over relevante momenten om te reageren of invloed uit te oefenen.

Deze periode stond politiek in het teken van verkiezingen, formatie en uiteindelijk begin 2026 een nieuw regeerakkoord. Relevante debatten over arbeid en gezondheid werden aan het eind van 2025 deels doorgeschoven. In september reageerden we wel op de Miljoenennota 2026, onder meer op het punt van de RIV-toets.

[Miljoenennota 2026: vereenvoudiging RIV-toets logisch, maar houd rol bedrijfsarts zuiver - NVAB](#)

Verbeter aanpak alcohol schade

Samen met andere gezondheidsorganisaties riep de NVAB de overheid op om de aanpak van alcohol schade te versterken. Alcoholgebruik heeft directe gevolgen voor gezondheid, veiligheid en inzetbaarheid op de werkvloer. De bedrijfsarts speelt een belangrijke rol in vroegsignalering en het bespreekbaar maken van middelengebruik.

Met deze oproep benadrukken we dat preventie ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid is.

[Oproep gezondheidsorganisaties: verbeter aanpak alcohol schade - NVAB](#)

Geluid en gehoor verdienen meer aandacht op het werk

Van alle werknemers ergert 50% zich aan hinderlijk geluid op de werkplek en 34% ervaart daardoor ook daadwerkelijk klachten. Dat blijkt uit het rapport *Moe van Geluid*. Sinds 2023 werkten wij samen met Stichting Hoormij, de Nederlandse Vereniging van Audicienbedrijven en Heart2Hear aan het project **Hoe hoort het op de werkvloer**.

Op 10 november 2025 werd de eindrapportage aangeboden aan Hanneke van den Bout, directeur Gezond en Veilig Werken van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het project laat zien dat gehoor en geluid meer aandacht verdienen binnen het beleid rond vitaliteit en gezonde werkomstandigheden.

[Geluid en gehoor moeten op vitaliteitsagenda - NVAB](#)

Werk als behandeldoel en medicijn

De Nederlandse Vereniging voor Klinische Arbeidsgeneeskunde voerde in samenwerking met het Kennisinstituut Medisch Specialisten en de NVAB een project uit voor het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over arbeid in de oncologische zorg: Het project 'Verkenning en ontwikkeling van een klinisch-arbeidsgeneeskundig/arbeidsgericht zorgmodel oncologie', onder leiding van bedrijfsarts Theo Senden. De centrale vraag: Hoe geven we arbeid een rol in het gehele zorgtraject rondom patiënten met kanker? Verrassende conclusie is dat bekostiging van de

elementen van het model binnen de bestaande kaders mogelijk is. Dat vraagt wel om goede wil, breed draagvlak en bestuurlijke en politieke sturing. Daarmee laat dit project zien hoe belangrijk integraal samenwerken is om werk eerder en beter onderdeel te kunnen maken van behandeling en herstel.

[Werk als behandeldoel en medicijn: mogelijk dankzij integraal samenwerken in de zorg - NVAB](#)

Voorop gaan in het vak

De NVAB heeft als wetenschappelijke beroepsvereniging de taak om voorop te gaan in het vak. In 2025 kreeg dat onder meer vorm in opleiding, visitatie, leidraden en richtlijnen en academisering.

Opleiding

De Commissie Onderwijs en Opleiding werkte in 2025 samen met een werkgroep en een externe veranderkundige aan een nieuw Landelijk Opleidingsplan (LOP). Daarbij vroeg vooral de nieuwe Koers om aanpassingen. Naar verwachting kan het nieuwe LOP in 2026 ter goedkeuring worden voorgelegd aan het College Geneeskundige Specialismen.

Daarnaast is in 2025 de opvolger van het huidige Toetsboek voorbereid. Dat wordt een gebruiksvriendelijk Handboek Ontwikkelen en Beoordelen. Door kritische onderwijskundige keuzes wordt ook de samenhang tussen LOP en Handboek duidelijker en sluiten ze beter aan bij de praktijk van aios en opleider.

Nascholing

In de regio

Elk NVAB-lid is automatisch lid van de NVAB-kring in de eigen regio. Dankzij de vrijwillige inzet van leden in de acht kringbesturen kunnen leden in de eigen regio geaccrediteerde nascholing volgen. Veel kringen organiseren twee tot vier bijeenkomsten per jaar over actuele en vakinhoudelijke thema's. Daarbij leggen zij vaak expliciet de verbinding met zorg en behandeling voor aandoeningen, zoals cardiologie, oogaandoeningen of migraine. Of neurodiversiteit, sociale veiligheid op de werkvloer en de rol van de bedrijfsarts. De kringen zorgen zo voor verbinding in de regio, geaccrediteerde nascholing, netwerk en vereniging.

De kringen ontvangen een verenigingssubsidie per kringlid om hun activiteiten mogelijk te maken.

Wat is jouw kring? Je ziet het in de MijnNVAB-app bij het menu! Download de app via [de Google Play Store](#) of [de Apple App Store](#).

Visitatie

Voor de Commissie Visitatie Bedrijfsartsen (CVB) stond 2025 in het teken van de evaluatie van het huidige NVAB-visitatiemodel en het ophalen van input uit de beroepsgroep.

In februari 2025 konden leden met een peiling reageren op de verschillende aspecten van het huidige visitatiemodel. Bij deze peiling bleven visitaties van voor het huidige model buiten

beschouwing.

In totaal hebben 1938 leden van de NVAB de uitnodiging voor de peiling ontvangen, 292 leden hebben gereageerd. Omdat we naar de ervaringen met het huidige model vroegen, zijn visitaties van voor 2020 buiten de scope gelaten. Per saldo vielen 263 respondenten binnen de analysegroep.

Uit de peiling kwamen vier belangrijke knelpunten naar voren:

- onvoldoende aansluiting op de praktijk
- hoge werkdruk en administratieve belasting
- complexiteit van procedures
- beperkte opbrengst van visitatie voor de bedrijfsarts

De CVB presenteerde deze resultaten bij de extra ledenbijeenkomst in september. Ook brachten zij ervaringen en verbeterpunten in beeld en reageerden deelnemers met hun ervaringen, visie en verbeter suggesties. Er leven wensen als minder ontwikkeltrajecten, eenvoudiger visitatieproces naarmate je dichterbij de pensioenleeftijd komt en uniformiteit bij de visitatoren bij het coachen op het reflectieproces in plaats van het beoordelen van de professional zelf. Ook ervaren sommigen Scorion als gebruiksonvriendelijk. Sommige leden gaven aan dat het ook niet helemaal anders hoeft: duidelijke uitleg, een goede applicatie helpen al om het proces makkelijker te doorlopen, zodat de aandacht kan gaan naar de professionele reflectie, waar visitatie voor bedoeld is.

Op basis hiervan onderzoekt de commissie hoe het visitatieproces verder kan worden verbeterd, zodat het beter aansluit bij de dagelijkse praktijk en de behoeften van de beroepsgroep. Intussen zijn al eerste aanpassingen doorgevoerd in vragenlijsten en verplichtingen binnen het proces. Er zijn bijvoorbeeld onlangs visitatie-instrumenten deels vernieuwd en voor deelnemers aan een vervolvisitatie zijn nu minder vragenlijsten verplicht.

In totaal zijn in 2025 214 bedrijfsartsen gevisiteerd, verdeeld over 56 groepen. De waardering voor visitatie bleef gemiddeld een 7,0 op een schaal van 1 tot 10.

Visitatoren

Ook in 2025 vonden de jaarlijkse terugkomdagen voor visitatoren plaats. Deze bijeenkomst is belangrijk voor kennisuitwisseling, reflectie en het bespreken van actuele ontwikkelingen. Daarmee werken visitatoren ook samen aan verdere verbetering van de kwaliteit en uniformiteit van visitaties.

Leidraden en richtlijnen

Prioritering herziening richtlijnen

We streven ernaar onze richtlijnen regelmatig te actualiseren of te herzien. Omdat de middelen hiervoor beperkt zijn, voerden we in 2025 een prioriteringsonderzoek uit. In oktober vroegen we leden: "Welke richtlijn heeft volgens jou het snelst een herziening nodig?". Op basis van de reacties,

na inventarisatie van nieuw beschikbaar wetenschappelijk bewijs en gelet op de aandacht voor het onderwerp, adviseerde de commissie Richtlijnontwikkeling en Wetenschap om de richtlijn **Werkdruk** (2013) in 2026 te herzien. In dit herzieningstraject ondersteunt Alii, die beslismodellen voor richtlijnen ontwikkelt, de searches met AI. Doel hiervan is om te kijken of we zo met minder tijd en geld richtlijnen kunnen herzien, zonder aan kwaliteit in te boeten. .

Beslismodellen voor acht richtlijnen

Vanaf 2025 zijn voor acht NVAB-richtlijnen beslismodellen beschikbaar. Richtlijnen worden nu nog vaak als pdf gebruikt. Dat werkt, maar kan ook als complex of tijdrovend worden ervaren. De nieuwe beslismodellen maken het eenvoudiger om snel de juiste aanbevelingen te vinden en direct toepasbare informatie te gebruiken in het dagelijks werk en in het dossier.

Zo helpen deze modellen bedrijfsartsen om sneller en onderbouwd tot een passend advies of interventie te komen.

[Beslismodellen voor richtlijnen: sneller naar passende adviezen - NVAB](#)

[Bekijk ook de presentatie over werken met beslismodellen van 4 maart 2026](#)

Leidraad Delegatie van taken en supervisie

De publicatie van de herziene leidraad **Delegatie van taken door de bedrijfsarts en supervisie** biedt duidelijkheid in een tijd waarin taakdelegatie steeds vaker voorkomt in de praktijk. De leidraad vervangt eerdere standpunten en sluit beter aan bij de huidige organisatie van bedrijfsgezondheidszorg.

Hiermee ondersteunen we bedrijfsartsen bij het maken van zorgvuldige keuzes rond verantwoordelijkheden, kwaliteit en toezicht. De actualisatie versterkt de positie van de bedrijfsarts als eindverantwoordelijk medisch specialist.

[NVAB-leidraad 'Delegatie van taken door de bedrijfsarts en supervisie' gepubliceerd - NVAB](#)

Leidraad PAGO/PMO

Met de herziene leidraad **PAGO/PMO** ondersteunen we bedrijfsartsen in hun preventieve rol binnen organisaties. De leidraad biedt een actueel kader voor het uitvoeren van periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek.

De herziening sluit aan bij de NVAB-koers, waarin preventie en organisatieadvies nadrukkelijker naar voren komen. Dit helpt bedrijfsartsen om preventieve activiteiten beter te onderbouwen en positioneren richting werkgevers. Zo versterken we de bijdrage van de bedrijfsarts aan gezonde werkomstandigheden en duurzame inzetbaarheid.

[Nu online: herziene leidraad PAGO/PMO - NVAB](#)

Leidraad Bedrijfsgeneeskundige advisering

In november verscheen de nieuwe leidraad **Bedrijfsgeneeskundige advisering**, ontwikkeld door de Commissie Wet- en Regelgeving. Deze leidraad beschrijft de basis van het werk van de bedrijfsarts en a(n)ios bij individuele begeleiding.

Aan bod komen onder meer randvoorwaarden voor verzuimbegeleiding, preventieve spreekuren, PAGO en keuringen. Ook bevat de leidraad aandachtspunten en normen voor schriftelijke advisering en aanbevelingen voor overige, niet-reguliere adviesverzoeken.

[Nu online: Leidraad Bedrijfsgeneeskundig advisering - NVAB](#)

Herziene richtlijn Zwangerschap, Postpartumperiode en Werk

De herziening van deze richtlijn onderstreept het belang van preventieve begeleiding van werkende zwangeren. De richtlijn biedt actuele handvatten voor het begeleiden van werkenden in een kwetsbare periode.

Door wetenschappelijke inzichten te vertalen naar praktische aanbevelingen ondersteunt de NVAB bedrijfsartsen bij het voorkomen van gezondheidsproblemen en onnodige uitval. Daarmee laat de richtlijn zien hoe preventie, medische expertise en aandacht voor arbeid samenkomen in de dagelijkse praktijk.

[Nu online: herziene richtlijn Zwangerschap, Postpartumperiode en Werk - NVAB](#)

Academisering

De NVAB heeft een bijzondere leerstoel gevestigd aan het Amsterdam UMC, locatie AMC, afdeling Public and Occupational Health. Deze leerstoel wordt ingevuld door prof. dr. Frederieke Schaafsma. Vanuit deze rol leverde zij in 2025 een belangrijke bijdrage aan de academisering van het vak.

Dat deed zij onder meer door promotiebegeleiding, opponeren bij promoties, presentaties op congressen en symposia en haar inzet bij richtlijnontwikkeling. Ook verschenen in 2025 wetenschappelijke publicaties die direct relevant zijn voor de praktijk van de arbeids- en bedrijfsgeneeskunde, bijvoorbeeld over terugkeer naar werk, preventieve bedrijfsartsenzorg voor zelfstandigen en ondersteuning van mkb-werkgevers bij langdurig verzuim.

Als opponent:

- Promotie van Maartje Bakhuys-Rooseboom: [Innovations in organisational level work-stress interventions](#)
- Promotie van Vendula Machů: [Adulthood in progress: a life course investigation of work-family trajectories and mental health in young adults](#)
- Promotie van Anja Wijnands Kleuker: [Risky business Exploring the circumstances and causes of acute chemical exposures at the workplace](#)
- Stijn Keyaerts: [Empowering employees with musculoskeletal pain through mobile health](#)

Promotor:

- Promotie van Lima Emal: [Exploring the potential of risk communication strategy to prevent work-related stress among healthcare workers](#)

Presentaties:

- Masterclass MS en revalidatie: MS en werk
- BG dagen mei 2025: Ontwikkeling van kennis in over of voor de arbeids- en bedrijfsgeneeskunde. Wat merkt u ervan?
- Bijeenkomst van de German Society of Occupational Health in Wuppertal over Onderzoek naar preventie binnen de bedrijfsgeneeskunde
- Prinsjesdag Symposium SGB0: Vooruitkijkend naar meer samenwerken bij arbeid en gezondheid

Overige:

- Voorzitter richtlijn module Cognitieve Problemen voor bedrijfs- en verzekeringsartsen

Gepubliceerde wetenschappelijke artikelen in 2025

1. [The return-to-work journey: experiences with communication and collaboration among employees and employers during long-term sick leave and return-to-work](#). Kreuger DCC, Donker-Cools BHPM, Oomens S, Luymes C, Anema JR, Schaafsma FG. Disabil Rehabil. 2025 Aug;47(16):4168-4175. doi: 10.1080/09638288.2024.2446610.
2. [The association between self-employed workers' risk perception and use of preventive occupational physician care](#). Orhan Pees S, van Oostrom SH, Bosma E, Schaafsma FG, Proper KI. BMC Public Health. 2025 Dec 13;26(1):234. doi: 10.1186/s12889-025-25584-x.
3. [Assisting Employers of Small and Medium-Sized Enterprises \(SMEs\) to Support Employees on Long-Term Sick-Leave: Development of a Web-Based SME Tool Using Intervention Mapping](#). Beerda DCE, Schaafsma FG, Tamminga SJ, de Wind A, de Rijk AE, Greidanus MA. J Occup Rehabil. 2025 Mar 15. doi: 10.1007/s10926-025-10281-8.

Meer activiteiten en publicaties van Frederieke Schaafsma vind je op de NVAB-website: [Bijzonder hoogleraar Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde - NVAB](#)

Bestuur NVAB per 31 december 2025

Boyd Thijssens – bedrijfsarts, voorzitter

Madelijn de Kleine, bedrijfsarts, vice-voorzitter

Roos Groenveld – bedrijfsarts, penningmeester

Erwin Gorissen, bedrijfsarts en jurist

Jan-Willem Peeters, bedrijfsarts

Robert Schoenaker, aios bedrijfsgeneeskunde

Erik Sprong, bedrijfsarts

Bart Dollekens, bedrijfsarts en hoofdopleider

Medewerkers Kwaliteitsbureau NVAB per 31 december 2025

Femke Boltjes, medewerker communicatie

Mariska van Gelderen, adviseur communicatie en ledenbetrokkenheid

Jacqueline Gerritsen, projectleider visitatie

Julia de Gooijer, beleidsmedewerker wet- en regelgeving en ethiek

Manon Houter, beleidsmedewerker preventie

Carel Hulshof, adviseur richtlijnontwikkeling

Esther van 't Klooster, projectmedewerker visitatie

Gijsbert van Lomwel, directeur

Frederieke Schaafsma, bijzonder hoogleraar Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde NVAB

Anita van der Straten, bestuursondersteuner

Sonja Toren, beleidsmedewerker opleiding en onderwijs

Ingrid Wieman, managementassistent

Colofon

© Jaarverslag 2025 - Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB)

Publicatie: mei 2026

De NVAB is de wetenschappelijke beroepsvereniging van en voor bedrijfsartsen. Als maatschappelijk betrokken organisatie behartigen wij de belangen van onze leden en denken we ook kritisch mee over optimale bedrijfsgezondheidszorg. We verzamelen, bundelen en ontsluiten kennis. En we ontwikkelen praktische richtlijnen voor bedrijfsartsen en hun samenwerkingspartners. Zo dragen we actief bij aan een gezonde en goed functionerende samenleving.

NVAB

Domus Medica, Mercatorlaan 1200, Utrecht

030 2040620 | nvab@nvab-online.nl | www.nvab-online.nl

Tekst: NVAB

Informatie uit deze uitgave mag alleen ongewijzigd verspreid worden en dan alleen wanneer de context behouden blijft. Bij het opstellen van het jaarverslag hebben we zo zorgvuldig mogelijk gewerkt. Het geeft een indruk van de activiteiten van de vereniging, maar vormt geen uitputtende weergave.